3. ARQUITECTURA I CONSTRUCCIÓ AL MÓN MEDIEVAL
Segles V a XV, des de 476 dC fins a 1453

3.1 EL MÓN MEDIEVAL EN GENERAL

*Cl*aramunt S., Riu M., Torres C.,Trepat C-A.: *Atlas de Historia Medieval*
Bonnassie, Pierre: *Vocabulario básico de la Historia Medieval*

Walbank, F. W.: *La pavorosa revolución*
Navarro, Francesc (dir.): *La expansión musulmana*

Le Goff. Jacques: *Alla ricerca del medioevo*
Heers; Jacques: *La invención de la Edad Media*
Romero, José Luis: *La Edad Media*

Riu, Manuel: *La alta Edad Media (del siglo V al siglo XII)*
Riu, Manuel: *La baja Edad Media*

Maaluf, Amin: *Les croades vistes pels àrabs*

Duby, Georges: *Europa en la Edad Media*
Duby, Georges: *Arte y Sociedad en la Edad Media*
Duby, Georges: *La época de las catedrales. Arte y Sociedad 980-1420*

Huizinga, Johan: *El otoño de la Edad Media*
Pernoud, Régine: *Para acabar con la Edad Media*

Riché, Pierre: *La educación en la cristiandat Antigua*
Le Goff, Jacques: *La nascita del purgatorio*

Coomaraswamy, Aranda K.: *Teoría medieval de la belleza*

Hutin, Serge: *La vida cotidiana de los alquimistas en la Edad Media*

3.1.1 La ciutat a l'època medieval

Pirenne, Henri: *Las ciudades de la Edad Media*
Grhomann, Alberto: *La città medievale*
Guidoni, Enrico: *La citta Europea. Formazione e significato dal IV all' XI secolo*

3.1.2 Arquitectura i construcció al món medieval

Ortega Andrade, Francisco: *Historia de la construcción visigoda e islàmica*
Rosell, Jaume: *Arquitectura, construcció i ciutat en la història d'Occident. 2, el món medieval*
Carraz, Damien: *L'architecture médiévale en Occident*

3.2. ARQUITECTURA I CONSTRUCCIÓ ISLÀMICA MEDIEVAL

Ettinghausen, Richard y Grabar, Oleg: *Arte y arquitectura del Islam 650-1250*
Marçais, Georges: *El arte musulmán*
Burckhardt, Titus: *El arte del Islam*
Hoag, John D.: *Architettura Islámica*
Michell, George: *La arquitectura del mundo islámico*

Rubiera, María Jesús: *La arquitectura en la literatura árabe. Datos para una estètica del placer*
Bermúdez, Ceán: *Voces y términos técnicos de arquitectura de orígen árabe (comentarios de Luis Cervera Vera)*

Prieto y Vives, Antonio: *El arte de la lacería*

3.2.1 Nord d'Africa

Ministere d'iInformation et de la Culture: *L'architecture algerienne*
Messana, Gaspare: *L'architettura musulmana della Libia*

3.2.2 Al-Àndalus

Burckhardt, Titus: *La civilización hispano-árabe*
Barrucand, Marianne y Bednorz, Achim: *Arquitectura islámica en Andalucía*
Agüí Fuertes, Carlos y Escolano González, Francisco Javier: *La construcción hispano-musulmana (resumen)* [TFC]
Grabar, Oleg: *La Alhambra: iconografía, formas y valores*
Estudiants de l'Escola d'Arquitectura: *Dibujos de la Alhambra* [GRAN FORMAT]
Aznar, Fernando: *La Alhambra y el Generalife de Granada*

Chueca Goitia, Fernando: *La Mezquita de Córdoba*

Bergés Roldán, Luis: *Baños árabes del Palacio de Villardompardo (Jaén)*

Giralt, Josep (comis.) et al.: *L'Islam i Catalunya (catàleg d'exposició)*

3.3 ARQUITECTURA I CONSTRUCCIÓ CRISTIANA MEDIEVAL

Braunfels Wolfgang: *La arquitectura monacal en Occidente*
Cairns, Conrad: *Los castillos medievales*
Michel-Henry Claude et alt: *Principes et elements de l'architecture religieuse médiévale*
Crivello, Fabrizio: *Arti e tecniche del Medioevo*
Viollet-le-Duc, E.: *La construcción medieval*
Graciani, Amparo: *La técnica de la arquitectura medieval*

3.3.1 Arquitectura preromànica i romànica

Nayrolles, Jean: *L'invention de l'art roman*

Conant, Kenneth John: *Arquitectura carolíngia y romànica 800 / 1200*
Kubach, H.E.: *Architettura romanica*
Toman, Rolf (edit.): *El románico. Arquitectura, escultura y pintura*
Oursel, Raymond: *El mundo románico*
Duby, Georges: *San Bernardo e l'arte cistercense*
Bagué, Enric (Intr.): *L'ofici de pintor a l'època romànica*

3.3.2 Arquitectura gòtica

Frank, Paul: *Arquitectura gòtica*
Grodecki, Louis: *Architettura gòtica*
Toman R., Birgit Beyer E., Borngässer B.: *El Gótico*
Hofstätter, Hans H. Y Bersier, René: *Gótico (pròleg Desbarats)*
Valtieri, Simonetta: *Consensi e dissensi sul gotico*

Bonelli, Renato (cura): *Francesco d'Assisi, chiese e conventi*

3.3.3 Les catedrals: arquitectura i construcció

Erlande-Brandenburg, A.; Pernoud, R.; Gimpel, J.; Bechmann, R.: *Villard de Honnnecourt, disegni*
Erlande-Brandemburg, Alain: La catedral
Fulcanelli: *El misterio de las catedrales*
Ballesteros, Ernesto: *Las catedrales y el estilo gótico*
Jacq, Christian y Brunier, François: *El mensaje de los constructores de catedrales*
Bechmann, Roland: *Le radici delle cattedrali*

Crozat, François et Bisebarre, Jean-Jacques: *L'histoire et la vie d'une cathédrale*
Macaulay, David: *Nacimiento de una catedral*
Gimpel, Jean: *The Cathedral Builders*

Magro Moro, Julián Vicente y Marín Sánchez, Rafael: *La construcción en la baja edad media*

Fitchen, John: *The construction of Gothic Cathedrals. A Study of Meddieval Vault Erection*
Mark, Robert: *Experiments in Gothic structure*
Courtenay, Lynn T.: *The Engineering of Medieval Cathedrals*
Escrig Pallarés, Félix y Pérez Valcárcel, Juan: *La modernidad del gótico. Seis puntós de vista sobre la arquitectura medieval*

3.4. GEOGRAFIA DE L'ARQUITECTURA CRISTIANA MEDIEVAL A EUROPA (I)

3.4.1 FRANÇA

Amis de l'abbaye de Sylvanès: *L'Abbaye de Sylvanès*

Cazes, Quitterie et Daniel: *Saint-Sernin de Toulouse*
Autors varis: *Le couvent des Jacobins de Toulouse*

Fau, Jean-Claude: *Visiter Conques*
Harmel, Jean-Régis: *Le Tympan de Conques en detail*

Burckhardt, Titus: *Chartres y el nacimiento de la catedral*

3.4.2 SUÏSSA

Rey-Delqué Monique: *L'abbaye de Saint-Gall a l'époque carolingienne*

3.4.3 ANGLATERRA

Quick, Richard (ed.): *Discover Norman Britain*
Harris, Richard*: Discovery Timber-Framed Buildings*
Jarrold Publishing: St. Albans Cathedral
Cunningham, Fr. Kit and Nibbs, Rosemary: *St. Etheldreda's Ely Place*
Carr, Kent and Rex: Salisbury Cathedral (Make Your Own)

Watson, Percy: *La construcción de las catedrales medievales*
Field, Robert: *Geometric Patterns fron Churches & Cathedrals*

3.4.4 SACRE IMPERI

Lobbedey, Uwe: *Corvey*

Mittmann, Heike: *La cattedrale di Friburgo in Brisgovia*
Schäfke, Werner: *Backsteinarchitektur (De Lübeck a Marienburg)*

3.4.5 GRÈCIA

*K*asdagli, A.M.; Papavisiliou, E.; Sigala, M.:*Materiales y técnicas de construcción de la Ciudad medieval de Rodas*

3.4.6 LES ITÀLIES

Argan, Giulio Carlo: *L'architettura protocristiana preromànica i romànica*
Touring Club Italiano: *L'arte nel medioevo (I), dalle catacombe alle catedrali romaniche*
Touring Club Italiano: *L'arte nel Medioevo (II), il duecento e il trecento*

3.4.6.1 Roma

Gregorovius, Ferdinand: *Roma nel Medioevo*
Marta, Roberto: *Tecnica costruttiva a Roma nel medioevo (pròleg Cairoli)*

3.4.6.2 Umbria

Malafarina, Gianfranco (cura): *La basílica di san Francesco ad Assisi*
Magro, Pasquale M.: *El simbolismo cristiano della chiesa-reliquiario de San Francesco in Assisi*

Rosatelli, Eraldo: *The Cathedral of Orvieto*

3.4.6.3 Emilia Romagna

Fanti, Mario: *San Stefano di Bologna*
Fasoli, Gina et alt: *7 colonne & 7 chiese (Il complesso di Santo Stefano a Bologna)*

Acidini Luchinat C., Serchia L., Piconi, S.: *I restauri del Duomo di Modena 1875-1984*
Armandi, Marina (cura): *Il Duomo di Modena, atlante fotografico*
Franzoni, Claudio (cura): *Lanfranco e Willigelmo: 'Il duomo di Modena' (catàleg d'exposició)*
Diversos autors a 'Quando le Catedrali erano bianche' (exposició 'Lanfranco e Willigelmo') [GRAN FORMAT]
Quintavalle, Arturo Carlo: *Benedetto Antelami 1990 (catàleg d'exposició)*

Manenti Valli, Franca: *Architettura di castelli nell'apenino reggiano*
Quintavalle, Arturo C.: *La Strada Romea (Romànico al Parmense).*
Quintavalle, Arturo Carlo: *Parma, duomo e battistero*

3.4.6.4 Llombardia

Zacchi, Adolfo a La *V. Fabbrica del duomo (Milano)*. '*1902-1960* Documentario'

3.5. GEOGRAFIA DE L'ARQUITECTURA CRISTIANA MEDIEVAL A EUROPA (II)

3.5.1 NAVARRA

Monente Zabala, Francisco: *La Oliva, historia del sosiego*
Barrio Loza, José Ángel: *La arquitectura romànica vizcaína*

3.5.2 CORONES DE LLEÓ I CASTELLA

Navascués, Pedro; Gutierrez Robledo, José Luís: *Medievalismo y neomedievalismo en la arquitectura española*

Ortego y Frías, Tógenes: *La ermita mozárabe de San Baudelio en Casillas de Berlanga*
Mateos Rodriguez, Miguel Ángel: *San Pedro de la Nave*
Díaz Díaz, Adelia: *Guia de la Iglesia i claustro de San Juan de Duero*

Carbó Alonso, Félix: *El pórtico de la Gloria. Misterio y Sentido*

Navascués Palacio, Pedro; Sarthou Carreres, Carlos: *Catedrales de España (pròleg Chueca)*
Arraiza Frauca, Jesús et al.*: La catedral de Tudela*

García, Sebastián: *Guadalupe, santuario y monasterio*

Aznar, Fernando: *La catedral de Burgos*
Lampérez y Romea: Vicente: *La catedral de Burgos*
Torbado y Florez, Juan: *La catedral de León*
Polo Benito, José: *La catedral de Toledo*

Guillén Torralba, Juan: *Catedral de Sevilla*

3.5.3 CORONA D'ARAGÓ

Castiñeiras M., Camps J. (Com.): *El romànic i la Mediterrània (Catalunya, Toulouse i Pisa 1120-1180). Catàleg MNAC 2008*

3.5.3.1 Aragó

Borrás Gualis, Gonzalo M.: *El arte mudèjar en Teruel y su provincia*
Borrás Gualis: *Arte mudèjar aragonés*

3.5.3.2 València

Catalá Bolinches, J.: *El Castillo de Peñíscola*

García Marsilla, Juan V. y Izquierdo Aranda, Teresa: *Abastecer la obra gòtica: materiales y territorio en Valencia medieval*
Izquierdo, Teresa: La fusteria a la València medieval

Osuna, G.J. de: La loza dorada de Manises en el año 1454
Mesquida, Mercedes: Socarrats i paviments medievals a Paterna

3.5.3.3 Mallorca

Coll Tomás, Baltasar: *Catedral de Mallorca*
Garrido, Carlo: *Guia de la Palma gòtica*
Conseil general des pyrennees-orientales: *Le Palais des rois de Majorque*

3.5.3.4 Catalunya

Bolós, Jordi: *Catalunya medieval*

Mestre i Godes, Jesús: *Els càtars. Problema religiós, pretex polític*
Puigpelat, Francesc: *La ruta dels almogàvers. Un viatge a Grècia i Turquia*
Fuguet Sans, Joan: *L'arquitectura dels templers a Catalunya*

Cortadellas, Anna (cura): *Pere III, Crònica*

Batlle i Gallart, Carme: *La Seu d'Urgell medieval, la ciutat i els seus habitants*

3.5.3.4.1 Arquitectura romànica catalana

Cabestany i Fort, Joan-F i Matas i Blanxart, Teresa: *Diccionari d'arquitectura romànica catalana*

Adell i Gisbert, Joan Albert: *L'Arquitectura Romànica*

Puig y Cadafalch J., De Falguera y Sivilla, Goday y Casals J.: *L'arquitectura romànica a Catalunya Vol I (Precedents)*
Puig y Cadafalch J., De Falguera y Sivilla, Goday y Casals J.: *L'arquitectura romànica a Catalunya Vol II (del s. IX al XI)*
Puig y Cadafalch J., De Falguera y Sivilla, Goday y Casals J.: *L'arquitectura romànica a Catalunya Vol III.1 (els s. XII y XIII)*
Puig y Cadafalch J., De Falguera y Sivilla, Goday y Casals J.: *L'arquitectura romànica a Catalunya Vol III.2 (els s. XII y XIII)*

Buron, Vicenç: *Guia d'esglésies romàniques catalanes*
Gavín, Josep M.: *Inventari d'esglésies del Pallars Jussà*
Gavín, Josep M.: *Inventari d'esglésies del Pallars Sobirà*

Sarrate Forga, José: *El arte románico en el Baix-Aran*
Sarrate Forga, José: *El arte romànico en el Cap d'Aran*
Sarrate Forga, Josep: *La portada romànica de l'església de Santa Maria del castell de Cubells*
Sarrate Forga, Josep: *Iglesia y portada de Santa María de Agramunt*
Sarrate Forga, Josep: *Las portades románicas de la Seo Antigua de Lérida*

Casanovas i Boixereu, Xavier: *El monestir romànic de Sant Pere del Burgal*

Vall i Rimblas, Ramon: *L'Opus spicatum al Vallés*
Vall i Rimblas, Ramon: *Pintures romàniques al campanar de Sant Feliu del Racó*
Vall i Rimblas, Ramon: *Sant Llorenç de Font calçada i les esglésies d'absis de ferradura*

Gasch, Sol; Lobo, Ricard: *Els viaranys del romànic: La Cerdanya*
García Piñol, Ramon: *Rutas medievales*
Boulet, Louis; Barde, Raymond: *L'Abbaye romane de Saint Genis que l'on dit des Fontanes*
Elna, Vila d'Arts: *La catedral, el claustre i el museu*
Cartañà, Carles: *50 joies de l'art romànic (a Catalunya)*

Vigué, Jordi (dir.): *Andorra romànica*
Pladevall, Antoni i Català Roca, Francesc: *Els monestirs catalans*
Solé Sabaté, Jordi (dir): Tiempo de monasterios. *Los monasterios de Catalunya alrededor del año mil. (catàleg d'exposició)*

Giner, Josep: *El primer arquitecte a Sant pere de Rodes. Projectar una església fa deu segles* [Tesi doctoral]

Autors varis a l'*Avenç* n. 121: *Les arrels de l'arquitectura romànica (a Catalunya)*

Trepat, Cristòfol-A.: *L'hora del Cister*
Fort i Cogul, E.: *El monestir de Santes Creus*
Domenech i Montaner, Luis: *Historia y arquitectura del Monasterio de Poblet*
Vives i Miret, Josep: *Reinard des Fonoll. Renovador de l'art gòtic a Catalunya (1321-1362)*

Capdevila Ramos, Josep: *Signos en las dovelas de los arcos del llamdo 'Claustre Vell' del monasterio de Santes Creus*
Capdevila Ramos, Josep: *Catalogación de los signos de picapedrero de la fachadade la Iglesia del m. de Santes Creus*
Capdevila Ramos, Josep: *Signos de picapedrero comunes al m. de Santes Creus y a la iglesia de San Ramon en Pla de S.M.*
Capdevila Ramos, Josep: *Signos de picapedrero en la escalera de caracol de la Iglesia de Santa Maria de Montblanc*

3.5.3.4.2 Arquitectura gòtica catalana

De Dalmases, Núria i José i Pitarch, Antoni: De *l'Art Catala* [Fotocòpies]
Bofill, Rafael M.: *L'arquitectura nacional de Catalunya*
Cirici, Alexandre i Gumí, Jordi: *L'art gòtic català*
Cirici, Alexandre; Maspons, Oriol; Clotet, Lluis i Tusquets, Oscar: *Arquitectura gòtica catalana*

Chamorro, Miguel A. i Llorens, Francesc: *Els campanars gòtics a les comarques gironines*

Bassegoda Nonell, Juan: 'De la seo romànica a la gótica' separata de *Academia*
Bassegoda i Nonell, Joan: 'La façana major de la Seu de Barcelona'. Separata del volum IX de *Lambard*
Bassegoda Nonell, Juan: *La ceràmica popular en la arquitectura gòtica*
Montobbio Martorell, Blanca: *Coneguem la catedral de Barcelona*

Bassegoda i Amigó, Bonaventura: *Santa Maria de la Mar*
Gasol, Josep Maria: *La Seu de Manresa*

Sociedad de Atracción de Forasteros: *El Palacio de la Excma. Diputación Provincial de Barcelona*
Durán y Sanpere: *La casa de la Ciudad. Historia de su construcción, guia para su visita*
Florensa Ferrer, Adolfo: *La Antigua Casa de la Ciudad*

Terradas Muntañola, Robert: *Las Atarazanas de Barcelona. Trazado, construcción y restauración*
Estrada-Rius, Albert: *La Drassana Reial de Barcelona a l'Edad Mitjana*

Hagadàs Barcelona: *L'esclat jueu del gòtic català* [Fotocòpies]

Anguera, Enrique: *La construcción en Barcelona. Hombres y obras* [Fotocòpies]
Bassegoda, Pere: *Consuetuts de la ciutat de Barcelona. . . . vulgarment dites d'en Sanctacilia (del segle XIV,recopilació de 1931)* [Fotocòpies]